

Výročná správa

k 31. decembru 2018

Obchodné meno (názov)

účtovnej jednotky:

Sídlo:

***Pol'nohospodársko-obchodné
družstvo Abrahám
Abrahám***

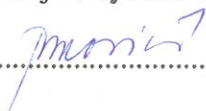
Vyhotovená dňa: 25. marca 2019

Schválená dňa: 27. marca 2019

Podpis člena štatutárneho orgánu:

.....

Podpis osoby zodpovednej za vyhotovenie

výročnej správy:

Vážené družstevníčky, družstevníci.

Opäť sme sa tu stretli po roku, aby sme zhodnotili výsledky nášho hospodárenia. Výročná správa poskytuje základné informácie o stave a vývoji firmy za posledný rok.

Družstvo má 41 členov, z toho je 25 v pracovnom pomere a 16 nepracujúcich členov. V roku 2018 družstvo hospodáril na 2515 ha poľnohospodárskej pôdy. Priemerný stav zamestnancov bol 74 ľudí. Družstvo sa zameriava v rastlinnej výrobe najmä na pestovanie obilnín, olejnin, okopanín – cukrovej repy a krmovín. Družstvo tiež obhospodaruje vinicu o rozlohe 32 ha, v ktorej ešte stále prebieha rekonštrukcia na zmenu sponu a výsadba nových odrôd.

Prevádzkujeme pivnicu s výrobou a predajom vína vyrobeného z vlastnej produkcie hrozna. Družstvo poskytuje služby vlastnou mechanizáciou. Prevádzkuje výrobu krmných zmesí pre potreby vlastnej živočíšnej výroby a tiež vyrába a predáva osivá obilnín a hrachu poľného. V živočíšnej výrobe sa zaoberáme chovom hovädzieho dobytku s produkciou mlieka a mäsa. Na koľko podstatná časť príjmov družstva plynie z rastlinnej výroby, relatívne dobré klimatické podmienky pre pestovanie plodín v našej oblasti v roku 2018 kladne ovplyvnili hospodársky výsledok v tomto roku. Znovu sa potvrdilo, že na výsledky hospodárenia v RV v našej oblasti má veľký vplyv dostatok prístupnej vody v pôde. Ku kompenzácii strát spôsobených suchom v roku 2017 neprišlo ani v roku 2018, hoci boli vládou sľúbené.

Rastlinná výroba

Je úsekom, ktorý má vždy najväčší vplyv na výsledky družstva, či v kladnom alebo zápornom zmysle. Rok 2018 bol z pohľadu rastlinnej výroby podstatne lepším ako katastrofálny rok 2017. No napriek niektorým naozaj pekným ha úrodám ho môžeme v celku zaradiť medzi priemerné roky. Napriek tomu dostal družstvo vo výsledkoch do kladných čísiel. Zavlažovať plodiny bolo potrebné aj tento rok, ale nie v takej miere ako v roku 2017 a s prínosom vyššieho efektu v konečnom výsledku. Rastlinná výroba tiež zabezpečila dostatok kvalitných objemových krmív pre živočíšnu výrobu. Plodiny, pri ktorých bolo vidieť najväčší posun v ha úrodách oproti roku 2017 boli: jačmeň jarný a ozimný + 2,68 t, kukurica na zrno + 4,95 t, cukrová repa +21,55 t, slnečnica +2,5 t a lucerna + 17,97 t. Tiež sme dopestovali o 1,05 t/ha viac pšenice, ale vzhľadom na sľubne vyzerajúce porasty v jarnom období sme očakávali vyššiu úrodu. Negatívne sa na úrode pšenice prejavila suchá perióda v mesiaci jún. Pri cukrovej repy aj napriek dosiahnutiu veľmi slušnej hektárovej úrody má na konečný výsledok veľký vplyv zrušenie kvót na produkciu cukrovej repy a následný pokles nákupnej ceny. Ako ďalej v pestovaní tejto komodity ukážu nasledujúce dva roky. Predpokladá sa oživenie ceny za cukrovú repu. Pri viniči hroznorodom sa už začína prejavovať zapájanie nových výsadiel do produkcie, keď náklady na 1 kg poklesli o 9 centov.

Živočíšna výroba

Rok 2018 bol na úseku živočíšnej výroby v znamení stabilizácie a mierneho napredovania. Odberateľom mlieka bola firma EUROMILK Veľký Meder, s ktorou bola uzatvorená 2-ročná zmluva do 31. decembra 2018. Nepodpísaním cenového dodatku pre rok 2018 bol pre stanovenie ceny smerodajný slovenský priemer nákupnej ceny mlieka. Tým sme dosiahli, že naša predajná cena mlieka neklesla pod 31 centov za liter. Vyššia cena, ale i vyššia úžitkovosť znamenali zvýšenie tržieb za mlieko o 114.467,- €. V roku 2018 sa tiež zvýšila denná dodávka mlieka na kus o 2,26 litra.

Významným tržným produktom v živočíšnej výrobe je aj predaj zvierat. Za predaj zvierat v roku 2018 sme utržili 243.799,- €. Je to navýšenie oproti roku 2017 o 42.099,- €. Výkrm býkov sa podarilo zastabilizovať, keď sme sa pri prírastkoch vrátili na priemernú hodnotu predchádzajúcich rokov, čo znamená 0,87 kg na kus a deň.

Napriek zlepšeným výsledkom nám ŽV stále produkuje stratu. Je to spôsobené hlavne tým, že nákupná cena mlieka nepokrýva výšku výrobných nákladov.

Technické služby

Tento nemenej dôležitý úsek venuje svoju hlavnú pozornosť údržbe na úseku mechanizácie v rastlinnej i živočíšnej výrobe, ale aj pri údržbe budov a stavieb. Veľkú časť opráv musíme vykonávať dodávateľským spôsobom, čo nám spôsobuje zvýšené náklady. Pracovníci z tohto úseku sú v prípade potreby zapájaní i do sezónnych prác v rastlinnej výrobe.

Na základe nepriaznivého vývoja finančných zdrojov v predchádzajúcom roku sme boli nútení pozastaviť investície týkajúce sa najmä údržby stavieb a tiež modernizácie kamerového systému. V budúcnosti musíme doriešiť financovanie opráv pri havarijných stavoch a venovať väčšiu pozornosť stavu budov a stavieb na strediskách a farmách družstva.

Družstvo vlastní približne 70 rôznych stavieb, ktoré z väčšej časti pochádzajú z 80-tych rokov minulého storočia a potrebujú údržbu, ale taktiež máme aj stavby, ktoré sú v havarijnom stave a je potrebné ich odstrániť. Na zodpovedný prístup k údržbám sú potrebné finančné prostriedky, ktoré by bolo možné získať postupným predajom alebo prenájmom nevyužívaných objektov.

Administratíva

Je úsek, ktorý nie je priamo zapojený do výrobnjej sféry, ale pre družstvo je veľmi dôležitý. Vlastne by sa dalo povedať, že všetko dianie sa tu pretvára do čísiel, z ktorých sa stávajú výplaty, výkazy, faktúry a rôzne iné doklady. Ich výsledkom je účtovná závierka, ktorá komplexne hodnotí naše hospodárenie. Pri neustále sa meniacich zákonoch a predpisoch sa musia jeho pracovníčky odborne vzdelávať, aby bolo účtovníctvo vedené správne a obstálo pri každoročnom audite. Pracovníčky tohto úseku zároveň pripravujú podklady k rôznym žiadostiam a projektom a často zastupujú družstvo pri kontrolách zo strany štátnych orgánov. Správnosť spracovania účtovníctva v roku 2018 overili audítori, ktorí pracovali na kontrole aj priebežne počas roka. Audit nepoukázal na zásadné pochybenia.

I. Výsledky podľa výrobných úsekov:

1. Výsledky rastlinnej výroby

Plodina	2018		2017	
	ha	t/ha	ha	t/ha
Pšenica ozimná + tvrdá	583,54	5,63	650,81	4,58
Jačmeň jarný + ozimný	370,66	6,23	308,17	3,55
Kukurica na zrno	398,37	10,2	428,51	5,25
Hrach	55,28	2,95	42,98	2,61
Cukrová repa	350,74	71,59	357,62	50,04
Kukurica na siláž	223,80	24,14	174,38	20,78
Lucerna	129,61	49,59	166,35	31,62
Repka ozimná	258,78	3,67	280,82	2,90
Slnečnica	56,88	3,75	16,31	1,25

Vynaložené náklady v EUR na 1 t a na 1 ha uvedených plodín boli za rok 2018 v porovnaní na r. 2017 nasledovne:

Plodina	r. 2018		r. 2017	
	t	ha	t	ha
Náklady v € na				
Pšenica ozimná	224,97	853,05	161,5	740,57
Jačmeň jarný	251,67	975,43	198,9	705,52
Kukurica na zrno	200,50	1252,54	223,8	1174,94
Hrach	236,59	697,61	270,5	706,18
Cukrová repa	27,86	1994,12	40,6	2033,87
Repka ozimná	196,45	720,70	292,6	867,12
Slnečnica	238,70	894,12	1044,3	1301,16
Hrozno *na kg	1,29	8288,84	1,38	8854,46

2. Výsledky živočišnej výroby

V živočišnej výrobe boli dosiahnuté nasledovné stavy a úžitkovosť v porovnaní na r. 2017:

Zvieratá		r. 2018	r. 2017
Dojnice (Ø stav)	ks	336	348
- ročná dojivosť	l/ks	9458	8730
- denná dojivosť	l/deň	25,91	23,92
- ročná dodávka	l/ks	9273	8444
- denná dodávka	l/deň	25,4	23,14
Tel'atá do 6 mes. (Ø stav)	ks	159	154
- prírastky	kg/deň	0,77	0,92
Jalovice od 6 mes. do 2 rokov (Ø stav)	ks	180	179
- prírastky	kg/deň	0,89	0,72
VTJ	ks	24	29
Výkrm HD (Ø stav)	ks	243,14	293
- prírastky	kg /deň	0,87	0,76

3. Dosiahnutý celkový výsledok:

	r. 2018	r. 2017
Celkový výsledok za celé družstvo	zisk = +159.651,- €	strata = - 763.512,- €

II. Výsledky finančného hospodárenia

1. Výnosy a náklady

V roku 2018 družstvo dosiahlo výnosy (vrátane tržieb) v sume **5.680.041,- €**. Pri porovnaní s rokom 2017 je to o **1.106.154,- € viac**. Výnosy za rok 2017 a 2018 sú ďalej vykázané v nasledujúcej štruktúre:

Tržby - v EUR	r. 2018	r. 2017	%
Tržby za výrobky RV	2 085 329,-	1 927 978,-	108,16
Tržby za mlieko	998 617,-	884 150,-	112,95
Tržby za zvieratá	243 799,-	201 700,-	120,87
Tržby za služby a osivá	630 857,-	511 642,-	123,30
Tržby za tovar	235 726,-	205 920,-	114,47
Tržby z predaja IM a materiálu	126 281,-	162 055,-	77,92
Hospodárske a finančné výnosy (dotácie, úroky, poistné)	953 169,-	1 008 874,-	94,48
Aktivácia zvierat ZS a služieb	142 461,-	136 858,-	104,09
Zmena stavu zásob	263 802,-	- 465 290,-	- 56,70
Spolu výnosy	5 680 041,-	4 573 887,-	124,18

Tieto výnosy sme dosiahli pri vynaložení nákladov v roku 2018 spolu v sume **5.520.389,- €**.

Štruktúra nákladov:

Nákladová položka - v EUR	r. 2018	r. 2017	%
Materiálové náklady	1.977.557,-	1 815 647	108,91
- spotreba nakúpených osív	237.435,-	210 592	112,74
- spotreba hnojív	275.632,-	352 726	78,1
- spotreba chemikálií	465.826,-	459 581	101,4

- spotreba PHM a mazadiel	342.904,-	280 216	122,4
- spotreba krmív	393.942,-	301 558	130,6
- spotreba ND a stav. materiálu	79.053,-	83 674	94,5
- spotreba dezin. prostriedkov	23.845,-	23 185	102,8
- spotreba ochr. odevov a DHIM	17.480,-	10 651	164,1
- spotreba potravín do závod. kuchyne	33.564,-	27 836	120,6
- spotreba ost. materiálu + zvierat	107.876,-	65 628	164,4
Spotreba energie - plynu a vody	115.078,-	171 350	67,2
Náklady za predaný tovar	220.368,-	197 017	111,9
Opravy, cestovné a reprezentačné	199.009,-	219 871	90,5
Ostatné služby a nájomné	694.427,-	661 452	105,0
Odmeny	945.373,-	844 300	112,0
Priemerná mesačná odmena v €	1.071,85	973,81	110,1
na priem. evidenčný počet pracovníkov	73,50	72,25	101,7
Sociálne náklady – zdravotné a sociálne pois- tenie	374.059,-	310 931	120,3
Dane a poplatky	144.520,-	150 039	96,3
Zost. hodnota pred. IM a materiálu	102.086,-	83 833	121,8
Ost. prev. náklady - poistenie + úroky, zá- konne opravné položky k pohľadávkam	173.023,-	230 274	75,1
Odpisy	573.787,-	677 035	84,7
Splatná a odložená daň z príjmu	1.102,-	-24 350	-4,5
Spolu náklady	5.520.389,-	5 337 399	103,4

Z uvedeného prehľadu výnosov a nákladov vyplýva vykázaný výsledok z hospodárenia za rok 2018 v sume **159.651,- €.**

2. Obstaranie dlhodobého majetku v roku 2018

Obstaranie dlhodobého majetku spolu – 319.577,04 €,

z toho samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí

- a.) budovy a stavby = 4.865,- €
- b.) samostatné hnutelné veci = 197.476,- €
pozemky v zaradovacej hodnote = 117.236,- €

Na účte 42 evidujeme nedokončené investície – 70.060,27 €

- obstarávanie trvalých porastov – vinohrad = 66.335,27 €
- projektová dokumentácia – modernizácia výbehov OMD a VMD = 3.725,- €

3. Stav peňažných prostriedkov pohľadávok a záväzkov k 31. 12. 2018

Finančné zdroje k 31. XII. 2018:

- finančné prostriedky v hotovosti – 4.155,- € a na účtoch – 103.747,67 € - aktívny zostatok
- krátkodobý bankový úver VÚB – dotačný – čerpanie – 472.138,70 €
- krátkodobé pohľadávky z obchodného styku = **433.691,- €** z toho napr.

Považský cukor a.s. Trenčianska Teplá	26.107,66 €
Slovenské cukrovary a. s. Sered'	44.641,06 €
J. Lučanská SHR	25.261,96 €
Euromilk a. s. V. Meder	114.506,17 €
Osivo a.s. Zvolen	14.816,63 €
SIDERO	58.654,64 €
KMPV s.r.o. Galanta	10.039,14 €
B. Kubala, Dolná Tižina	19.137,30 €

- opravné položky k pohľadávkam = 73.289,56 €
tvorené - 100% - SIDERO
- odpis pohľadávky = 109,44 € - AGRO Slovensko

Záväzky a rezervy sme evidovali spolu v sume **1.940.932,- €** Z tejto sumy krátkodobé záväzky voči dodávateľom tvoria 300.689,- €:

- ANJA Bratislava = 70.554,97 € (splatné 11/19)
- Interagros Bratislava = 7.678,44 € (splatné 07/19)
- Anja Agrotechnik = 45.000,- € (splatné 08/19)
- SANO Bratislava = 36.561,18 € (splatné 01/19)
- IBS Security = 7.616,16 € (splatné 01/19)

- ostatné záväzky (bežné faktúry) patriace do dvanásteho mesiaca boli doručené až v januári 2019 a z tohto titulu neuhradené v decembri 2018

Krátkodobé rezervy, nevyčerpané dovolenky, sociálne poistenie, rezerva na overenie účtovnej závierky a rezerva na overenie identifikácie = 81.279,- €.

Zostatok záväzkov tvoria rezervy na reštitúcie a nevydané DPL, nevysporiadané záväzky po zomrelých členoch, daňové záväzky, záväzky sociálneho zabezpečenia, záväzky zo sociálneho fondu a bankové úvery:

- krátkodobý úver = 50.520,- €
- dlhodobý úver = 418.020,- €
- záväzok = UNICREDIT BANK – krátkodobý = 98.847,35 €
dlhodobý = 76.771,22 €

4. Vybrané ekonomické ukazovatele

Pre porovnanie uvádzame vybrané ekonomické ukazovatele za rok 2018 a 2017

Vybrané ekonomické ukazovatele	rok 2018	rok 2017
ukazovateľ zadlženosti	39,13 %	37,01 %
celková likvidita	2,07	2,33
nákladová rentabilita	2,89 %	-14,30 %
úverová zadlženosť	13,25 %	15,30 %
rentabilita tržieb	3,81 %	-20,46 %

Výpočet ukazovateľov ovplyvňujú účty časového rozlíšenia

5. Doplnujúce údaje k účtovej závierke

Účtovná závierka P-OD Abrahám v roku 2018 neobsahuje žiadne výdavky na výskum a vývoj, lebo takúto činnosť nevyvíja. Družstvo taktiež nemalo a k dnešnému dňu nemá akúkoľvek organizačnú zložku v zahraničí.

Činnosť družstva nemá podstatný negatívny vplyv na životné prostredie a za uplynulý rok 2018 v tomto smere neprišlo k žiadnemu zhoršeniu.

Po skončení účtovného obdobia roku 2018 do dátumu zostavenia tejto výročnej správy nedošlo k žiadnym zásadným skutočnostiam, resp. udalostiam osobitného významu.

K výročnej správe je priložený výrok audítora k auditu účtovej závierky za rok 2018 a kompletná účtovná závierka k 31. decembru 2018.

III. Návrh na rozdelenie zisku

Družstvo za rok 2018 vytvorilo zisk vo výške **159.651,- €**, ktorý v zmysle čl. XVII., odst. 4, písm. c./ a d./ Stanov P-OD Abrahám navrhuje rozdeliť:

- prídel do sociálneho fondu = 50.000,- €
- podiely na zisku = 60.000,- €
- prídel do fondu stabilizácie a rozvoja = 49.651,- €

IV. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Zámer rastlinnej výroby

Plodina	Výmera v ha	Celková úroda v t	Úroda z ha – t/ha
- pšenica ozimná	498	3237	6,50
- jačmeň ozimný	115	805	7
- jačmeň jarný	251	1255	5
- kukurica na zrno	511	4599	9
- hrach	113	339	3
- repka ozimná	268	804	3
- slnečnica	101	202	2,5
- cukrová repa	259	14245	55
- kukurica na siláž	149,62	6733	45
- lucerna	133	4788	36
- hrozno	20	120	6
- cibuľa	2	50	25

Súhrn uvedených výrobných plánovaných ukazovateľov predstavuje spolu výrobu - produkciu vyjadrenú v EUR = **2.058.601,- €**.

Zámer v živočíšnej výrobe:

- dosiahnuť produkciu mlieka spolu **3.175.130 l**, čo znamená ročnú dojivosť na kus **26.478 l** a dennú dojivosť = **24,5 litra**, pri **335 ks** priem. stavu kráv
- prírastky u teliat do 6 mesiacov na kus a deň = **0,80 kg** pri priemernom počte **139 ks** a výkrm býkov **0,90 kg** pri priem. stave **220 ks**
- prírastky u jalovíc na kus a deň = **0,77 kg** pri priemernom počte **211 kusov**

Uvedený výrobný zámer - plán RV a ŽV, vrátane služieb mechanizmov a dielni zabezpečí **tržby a výnosy spolu 5.078.376,- €**, pri **nákladoch spolu 4.973.500,- €**, čím by sa mal vytvoriť **zisk = 104.876,- €**

Vážené družstevníčky, družstevníci.

Rok 2018, ktorý sme v správe hodnotili je úspešne za nami. Bol ovplyvnený mnohými faktormi. Či už išlo o dôsledky sucha z roku 2017 alebo celospoločenskou situáciou, ktorá tu nastala. Dianie v spoločnosti si tiež musíme všímať, lebo má veľký vplyv na nás a na naše podnikanie. Nemôžeme sa tváriť, že sa nás to netýka. Celkovo však bol pre nás pozitívny. Podarilo sa nám dostať družstvo do plusových čísiel. Je pre nás veľkým záväzkom i v roku 2019 udržať výrobu v rastovej fáze. V tomto sa musíme spoľahnúť na svoje sily a na prajnosť vonkajších faktorov – hlavne počasia, no i splnenia sľubov vlády ohľadom pomoci poľnohospodárom. K dnešnému dňu sa nám zmenou odberateľa podarila dohodnúť vyššia realizačná cena mlieka, ktorá môže prispieť k podstatne lepším výsledkom živočíšnej výroby.

Práca v poľnohospodárstve je pekná, ale aj náročná. Okrem vplyvov počasia nás neustále atakujú nevyrovnané ceny komodít, ktoré pomerne rýchlo menia svoju výšku. Je náročné zostaviť plán, ktorý predpokladá aspoň minimálny zisk. Tiež sa nám medziročne pravidelne zvyšujú náklady spojené s užívanými pozemkami – dane a nájomné. V posledných rokoch bojujeme i s nedostatkom pracovných síl, na družstve máme dlhodobo voľné pracovné pozície, ktoré nevieme obsadiť kvalifikovanými zamestnancami, napriek priemernej odmene vo výške 1.071,- €, ktorá korešponduje s priemerom kraja.

Problémov na riešenie je stále veľa, ale poctivou prácou môžeme aj malými krokmi napredovať. Preto sa musíme pustiť do práce s nádejou, že rok 2019 bude pre nás úspešným. K tomu nám všetkým prajem pevné zdravie, veľa chuti do práce a dobré vzťahy i kolegiálnu mediu členmi a pracovníkmi nášho družstva, ktoré vytvárajú priaznivé pracovné prostredie.

v Abraháme, dňa 27. marca 2019

Ing. Marcel Kollár
predseda P-OD Abrahám